BIBLIOTECA COMUNALE DI ENNA

BIBLIOTECA COMUNALE DI ENNA

BIBLIOTECA COMUNALE DI ENNA

BIBLIOTECA COMUNALE DI ENNA

BIBLIOTECA COMUNALE DI ENNA

Chyrurgie Tractatus

In qua

De Tumoribus, Vulneribus,

Ulceribus, Fracturis ac

Luxationibus ag.

Reperitur & et alia Tractatus

De Morbo Gallico

BIBLIOTECA COMUNALE DI TRENTO

Ex Tumoribus Lib. de Rubeis, Gallicis Mss.

ad Tumores Sinochus Med. Doct.

BIBLIOTECA COMUNALE DI ENNA

Prefatio

Credunt nonnulli chirurgicam facultatem parumodo medicorum esse, qui manuum opera exercerent neque eloquium ac prudentiam adhibere solos chirurgos nec unquam novisse curare quid illa aut prestare valeat magno cum egrotantium detrimento pro eorum senectam nullam afferunt rationem nisi consuetudinem videre enim hactenus medicine partem eos sibi vindicasse qui chirurgi proprie appellantur et sic eorum propria existimarunt nec medicis physicis aliquo pacto necessariam. Verum sciant velim hanc de chirurgia facultatem nonnihil pertinere ad medicos physicos et pertinet ad ipsos chirurgos nam qui perfectam medice facultatis scientiam assequi voluerit ne hanc etiam tenere facultatem clarum est apud omnes aliquin perfectus et omnibus numeris absolutus medicinae gloriam numquam poterit. Imo etiam dicam ego hanc chirurgicam operationem ad summum medicorum officium et ad plenam totius medicine notitiam nihil etiam hujusmodi non parte necessariam esse neque enim commodo

chirurgi tumores vrine preter naturales vlcera et relia
que affectus quibus subiacet proprii consensus sed etiam
et hij qui sublimiorem exercent medicinam qui ingnarus
medicinam cum philosophia profitentur. Nonne pleuritis,
peripneumonias anginas, phrenitis, letargos, hepatis
et renum inflammatio, eiusdem hepatis et lienis scirrhus
tumores sane interni preter naturales. Nonne phtisis
diseneteria tenesmus vlcus renum et vesice exsiccatur
alia enterea sine inuectione patrima. nonne sanguinis
fluxio eiusdem sanguinis mictus cruenti emorragie
perhige minus hemorroidis. nonne erisipelas exanthe-
mata et dissenterie venis guttiure arteriam et ceteram
omnium curationem chirurgi non accedunt sed hij
qui posteriorem exercent medicinam hij ingrassa qui
philosophi et medici pariter haberi volunt qui sine a
scientie quid sit preter naturales tumor quidquam
et vlcus et quid non sit cognoscunt curationem nullam
affectus egritudinis prestitissimi nisi prius sanabunt nihil
ingressa eam administrabunt. Huc etiam accedit
quod in consilium sepe vocantur medici cum ipsis chiji-
rugis vt quod illis incepsum est dubium esse medicorum

concilio

consilio patavo fiat ac certius unusquisque verificet
qui se ignorauerint ea omnia que ad chirurgicam
facultatem pertinent vel omino examussiene nam
sine bona existimationis iactura vel si quis dissentit
exterorum clamorum ut aiunt salebunt ~

Quid si necessaria est presens tractatio phisicis multo
magis necessaria videtur chirurgis qui nihil aliud
preter chirurgiam ipsam et manum operam profitentur
cum quibus non minus utilitatis et honoris affertur ars
Itaque modo diligenter fiat ac phisica medicina ipsis
artibus philosophis. Hinc agite iuuenes studiosissimi
et eaque solertis diligentie utilissimam ac
valde necessariam facultatem addiscite qui uobis
honores et emolumenta pollicetur ~

De hac facultate scripsit omnium primus Hyp:
ut constat ex libro de vulneribus capitis de ul-
ceribus et aliis que passim scribuntur in aphoris-
mis aliisque locis scripsit etiam et Gal:
ut constat ex libro de humoribus preter naturam
et ex 2 lib: ad Glauc: ex 14° methodo et aliis
que ab eodem medicis in locis scribuntur scripsit

Etiam